

Rapport benchmark financiële en personele middelen

Gegevensbeschermingsautoriteit

18 November 2020

Inhoud

Inleiding	4
Samenvatting	5
Context	5
Methodiek	5
Benchmarkresultaten	5
Vergelijking 1: Benchmark aantal medewerkers van toezichthoudende autoriteiten	6
Vergelijking 2: Groei in personeel van toezichthoudende autoriteiten	6
Vergelijking 3: Budgetbenchmark van toezichthoudende autoriteiten	6
Vergelijking 4: Budgetgroei 2016-2020 van toezichthoudende autoriteiten	6
Vergelijking 5: Personeelsgroei 2016 tot 2020 van toezichthoudende autoriteiten	6
Benchmarkoefening	7
Vergelijking 1: Benchmark aantal medewerkers van de GBA	7
Vergelijking op basis van inwoneraantal	7
Figuur 2: vergelijking van het aantal medewerkers van vijf EU-TA's per miljoen inwoners in 2020.	8
Vergelijking op basis van Bruto Binnenlands Product	9
Vergelijking 2: Groei in personeel van toezichthoudende autoriteiten	11
Vergelijking 3: Budgetbenchmark van toezichthoudende autoriteiten	13
Vergelijking 4: Budgetgroei 2016-2020 van toezichthoudende autoriteiten	15
Vergelijking 5: Personeelsgroei 2016 tot 2020 van toezichthoudende autoriteiten	18
Conclusie	20
Aanbevelingen op vlak van relevante benchmarks	21
Is het takenpakket van de TA's vergelijkbaar?	21
Welk percentage van de financiële en personele middelen gaat naar welke taak?	21
Ter illustratie: relatieve productiviteitsmeting op basis van bestaande cijfers	22
Hoe zal het takenpakket van de lokale TA's evolueren?	24
Bronnen	25
Jaarverslagen	25
EDPB	25
GBA	25
Europese Commissie	25

Online geraadpleegde bronnen	25
Lijst van figuren	26
Brondata	27

Inleiding

Dit rapport is opgesteld in overeenstemming met de bijzondere voorwaarden (“de opdrachtbrief”) die door het Algemeen Secretariaat van de Gegevensbeschermingsautoriteit en PricewaterhouseCoopers Enterprise Advisory bv op 28 september 2020 bevestigd zijn met betrekking tot Offerte ADMIN-PUR-2020-101.

Dit rapport vormt onze ‘deliverable’ zoals overeengekomen in deel 5 van de opdrachtbrief.

Door het lezen van dit rapport aanvaardt u en verklaart u zich akkoord met het volgende:

1. U erkent en begrijpt dat de door PricewaterhouseCoopers Enterprise Advisory bv verrichte werkzaamheden (i) uitsluitend volgens de door onze klant gegeven instructies en de door diezelfde klant ondertekende overeenkomst en (ii) uitsluitend ten behoeve van en voor gebruik door onze klant verricht zijn.
2. Wie anderszins inzage in ons rapport verkrijgt dan krachtens een overeenkomst met PricewaterhouseCoopers Enterprise Advisory bv doet zulks volledig op eigen verantwoordelijkheid.
3. Indien u conform artikel 2 inzage in ons rapport verkrijgt, gaat u ermee akkoord dat noch de vennootschap PricewaterhouseCoopers Enterprise Advisory bv noch haar vennoten, werknemers en vertegenwoordigers enige verplichting of verantwoordelijkheid hebben of aanvaarden, hetzij contractueel hetzij buitencontractueel (met inbegrip van, maar zonder beperking tot, nalatigheid en niet-nakoming van een wettelijke verplichting), en dat noch de vennootschap PricewaterhouseCoopers Enterprise Advisory bv noch haar vennoten, werknemers en vertegenwoordigers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor verliezen, schade, nadelen of kosten, van welke aard ook, als gevolg van enig gebruik dat u al dan niet van dit rapport maakt, of anderszins als gevolg van het feit dat u tot het rapport toegang hebt verkregen.

Samenvatting

Context

De Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit (verder: 'GBA') stelde in haar Strategisch Plan 2020 – 2025 dat, om haar missie op een zinvolle manier te kunnen uitoefenen, een verhoging van het aantal medewerkers noodzakelijk is. Dit strategisch plan bevatte een benchmarkoefening van de financiële en personele middelen van toezichthoudende autoriteiten uit andere Europese lidstaten om dit te onderbouwen. De GBA vraagt een update van deze benchmarkoefening.

Methodiek

De benchmarkresultaten opgenomen in dit rapport zijn het resultaat van een desk review op basis van door de GBA aangeleverde documenten. In aanvulling op de vraag in het bestek hanteerde PwC bijkomende bronnen om de vergelijkbaarheid van de resultaten op een onderbouwde manier aan te vullen¹. Bijvoorbeeld werden, waar beschikbaar, de jaarrapporten van de andere EU-toezichthoudende autoriteiten voor 2019 meegenomen.

In dit rapport wordt, naast een vergelijking met individuele lidstaten, ook rekening gehouden met de mediaan en het gemiddelde om eenvoudig weer te geven waar België zich bevindt in de berekende benchmarks. Omdat er in de datasets vaak enkele opvallende uitschieters zijn, zoals bijvoorbeeld het aantal medewerkers van de Duitse gegevensbeschermingsautoriteit, werd de mediaan tevens als een bruikbare benchmark beschouwd.

Om een zo genuanceerd mogelijk beeld te kunnen scheppen werden de beschikbare cijfers gespiegeld aan enkele eenvoudige, neutrale parameters.

- Vergelijking op basis van inwoneraantal: dit wordt beschouwd als een neutrale parameter in de berekening van aantal medewerkers. Meer inwoners betekent meer individuele datasubjecten, dus mag er verwacht worden dat lidstaten met meer inwoners meer klachten, informatieaanvragen en meldingen van datalekken te verwerken zullen hebben.
- Vergelijking op basis van Bruto Binnenlands Product. Het BBP wordt beschouwd als een graadmeter voor welvaart in een land. Bij het gebruik van deze parameter wordt ervan uitgegaan van de correlatie tussen welvaart, innovatie en het niveau van technologische ontwikkeling². Er mag verwacht worden dat landen die meer van deze kenmerken vertonen meer en complexere digitale datalekken te verwerken zullen hebben (bijv. in verband met 'Big Data' en de automatische verwerking van persoonsgegevens).
- Vergelijking met specifieke EU-TA's: waar dit de vergelijking ondersteunt, wordt 'ingezoomd' op een kleiner aantal TA's. Deze werden geselecteerd op basis van proximitie en vergelijkbare lokale situatie. Waar nodig wordt dit per vergelijking verder gespecificeerd.

Benchmarkresultaten

De definitie van de ratio's en kerncijfers die werden berekend als onderdeel van de benchmark werden onze meegedeeld door de GBA. Hieronder kan u een korte samenvatting en verduidelijking vinden voor elk van de berekende ratio's en kerngetallen.

¹ Een overzicht van alle gebruikte bronnen kan in bijlage teruggevonden worden.

² 'Zorgt innovatie voor economische groei?', Geert Gielens, Belfius research, 2017.

Vergelijking 1: Benchmark aantal medewerkers van toezichthoudende autoriteiten

Ongeacht of het aantal medewerkers vergeleken wordt met het aantal inwoners of het BBP van de EU-lidstaten, is het duidelijk dat de GBA steeds opvallend laag scoort op vlak van aantal voltijdsequivalenten, in vergelijking met de andere EU-lidstaten.

Vergelijking 2: Groei in personeel van toezichthoudende autoriteiten

Op basis van de analyse op de evolutie van personeel stellen we vast dat de aangroei van de personele middelen van de GBA trager verloopt dan in het merendeel van de andere EU-lidstaten.

Vergelijking 3: Budgetbenchmark van toezichthoudende autoriteiten

Op basis van de analyse van de beschikbare financiële middelen stellen vast dat deze voor de GBA lager liggen dan die van de meerderheid van de toezichthoudende autoriteiten.

Vergelijking 4: Budgetgroei 2016-2020 van toezichthoudende autoriteiten

In lijn met vergelijking 3 wordt met vergelijkbare EU-lidstaten gemeten dat de budgetten van de GBA vanaf 2016 nagenoeg stagneren, terwijl er in de andere EU-lidstaten een veel duidelijkere groei waarneembaar is.

Vergelijking 5: Personeelsgroei 2016 tot 2020 van toezichthoudende autoriteiten

In lijn met vergelijking 2 wordt met vergelijkbare EU-lidstaten gemeten dat aantal medewerkers van de GBA pas terug een zwakke groei kent vanaf 2018, terwijl er de andere gemeten EU-lidstaten sneller en lineairder groeien.

Benchmarkoefening

Vergelijking 1: Benchmark aantal medewerkers van de GBA

Onder 'medewerkers' dienen voltijdsequivalenten (VTE's) verstaan te worden. Om de cijfers voor alle lokale GBA's vergelijkbaar te maken, gebruiken we het coëfficiënt van de VTE's met het inwoneraantal en met het bruto binnenlands product (BBP). Om deze vergelijking te maken werd er op vraag van de GBA concreet een selectie gemaakt van verschillende landen o.b.v. geografische proximiteit alsook gelijkenissen in context (rekening houdend met beschikbare data), meer bepaald: ³

- CNIL: de Franse toezichthoudende autoriteit is al jaren een gevestigde en goed uitgebouwde autoriteit;
- AP: de Nederlandse toezichthoudende autoriteit is een goed referentiepunt, dankzij de demografische en economische gelijkenissen tussen België en Nederland;
- DPC: ook Ierland en België kennen demografische en economische gelijkenissen;
- CNPD: Luxemburg speelt net als België een internationale rol.

Hoewel Duitsland door proximiteit ook in overweging werd genomen, werd besloten deze niet mee te nemen in de kleinere selecties. De reden hiervoor is dat, door de verdeling van de bevoegdheden tussen de federale Bundesbeauftragte für Datenschutz und Informationsfreiheit – 'BfDI' en de deelstaten, de precieze Duitse aantallen een sterk vertekend beeld zouden geven.

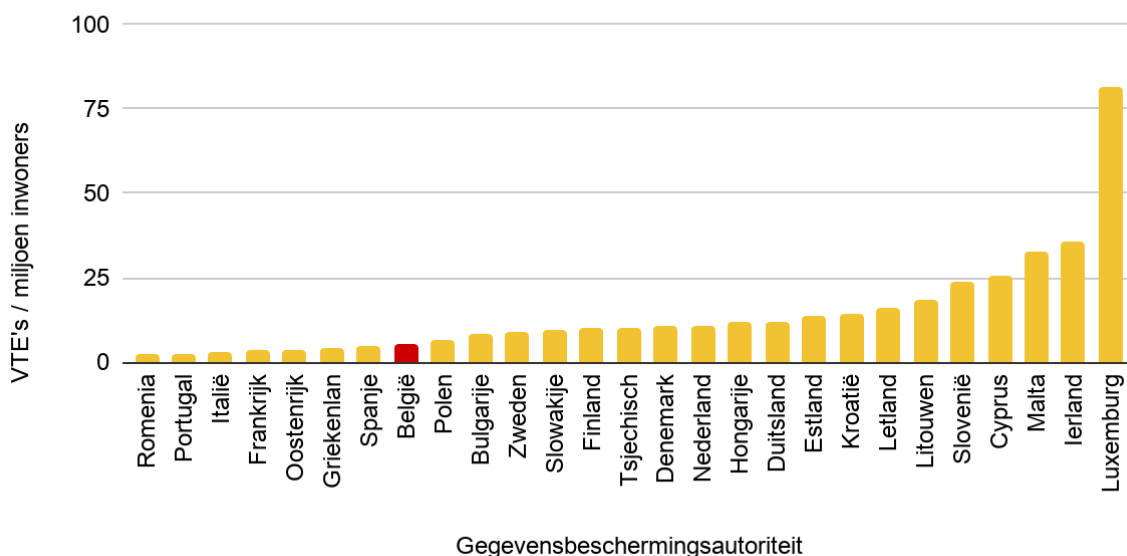
Vergelijking op basis van inwoneraantal

Onderstaande grafieken tonen dat België qua aantal medewerkers achterop loopt in vergelijking met het merendeel van de andere EU-lidstaten. Wanneer wordt gebenchmarked op inwoneraantal staat België op de 20ste plaats na Polen (19de plaats) en Bulgarije (18de plaats). Nederland loopt vooruit op de 12de plaats.

- Het wegvallen van de reeds in 2020 toegekende 6 VTE's of het verkrijgen van 6 extra VTE's voor 2021 beïnvloedt België's plaats in de rangschikking niet.
- Momenteel is Tsjechië de mediaan met 109 medewerkers voor 10,5 miljoen inwoners. Indien België op hetzelfde niveau zou wensen te staan op basis van ons aantal inwoners, zou het over 117 VTE's moeten beschikken.

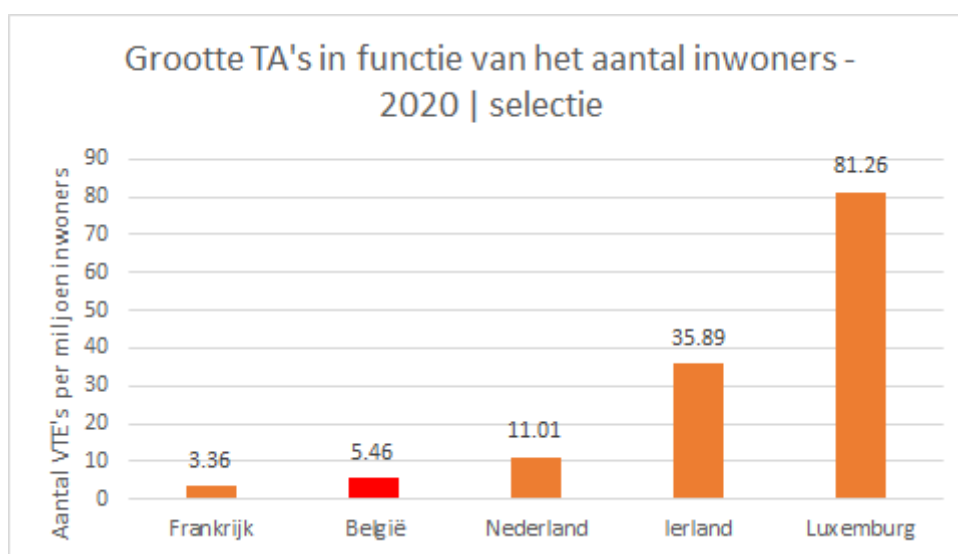
³ Gegevensbeschermingsautoriteit, Strategisch plan 2020-2025, p 39.

Groote toezichhoudende autoriteit in functie van het aantal inwoners - 2020 | EU-lidstaten

Figuur 1: vergelijking van het aantal medewerkers⁴ van de EU-TA's per miljoen inwoners in 2020⁵.

In de steekproef voor alle EU-lidstaten bevindt België zich in het tweede kwartiel. In de steekproef van de vijf geselecteerde landen staat ze op de vierde positie.

Figuur 2: vergelijking van het aantal medewerkers⁶ van vijf EU-TA's per miljoen inwoners in 2020⁷.

⁴ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

⁵ Eurostat, Population.

⁶ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

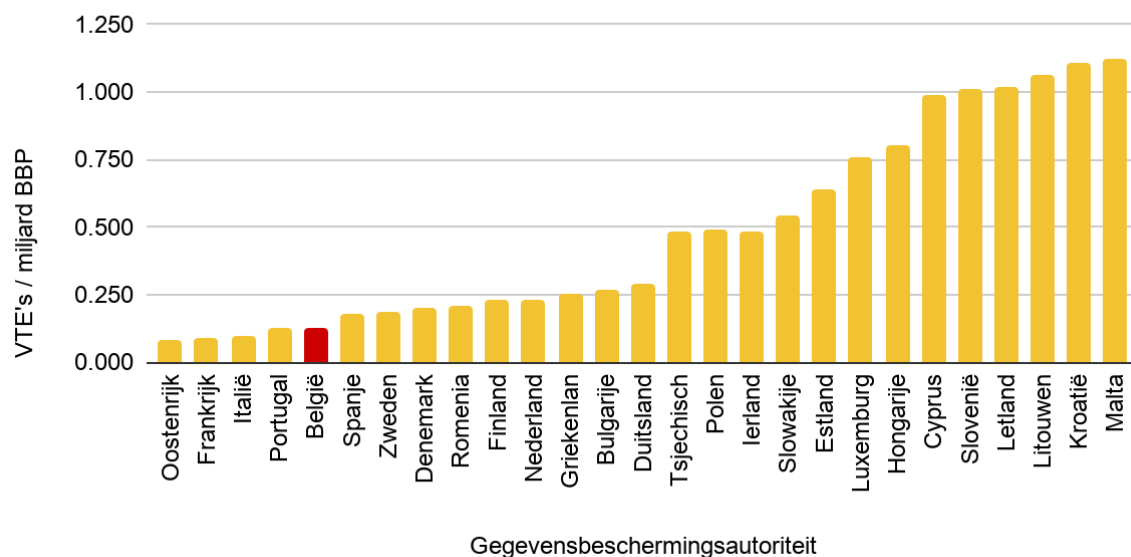
⁷ Eurostat, Population.

Vergelijking op basis van Bruto Binnenlands Product

Bovenstaande grafieken tonen dat België een relatief klein aantal medewerkers pro capita heeft in vergelijking met het merendeel van de EU-lidstaten. Wanneer wordt gebenchmarked op BBP staat België op de 23ste plaats na Spanje (22ste plaats) en Zweden (21ste plaats). Nederland loopt vooruit op de 17de plaats.

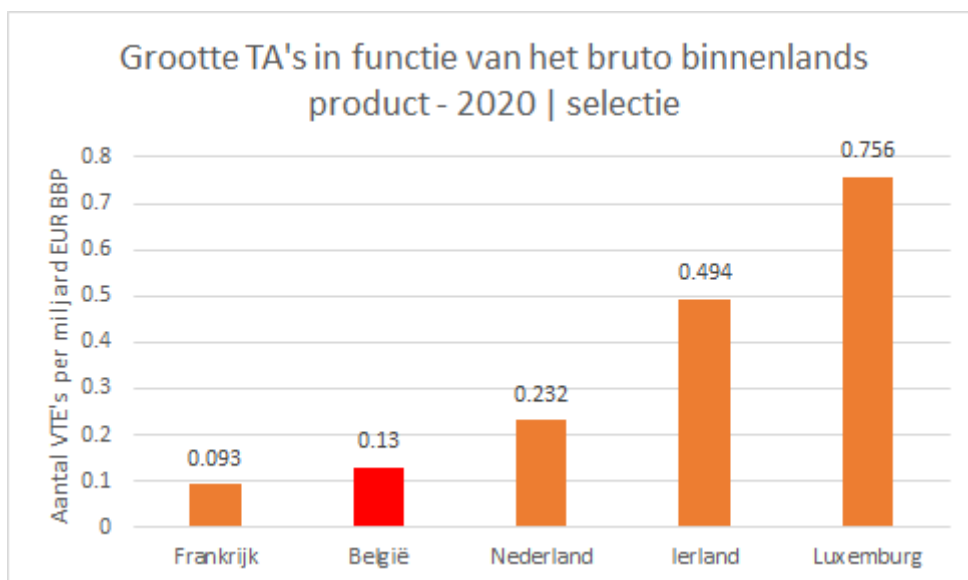
- Het wegvallen van de reeds in 2020 toegekende 6 VTE's zou België naar de 24ste, of de op drie na laatste plaats, verschuiven.
- Het verkrijgen van 6 extra VTE's beïnvloedt België's positie tegenover de andere TA's niet.
- In de vergelijking van het aantal medewerkers in verhouding tot het aantal inwoners zagen we dat Tsjechië de mediaan was. Wanneer we het aantal medewerkers vergelijken op basis van BBP zien we dat Tsjechië ook hier de mediaan is, met 109 medewerkers voor een BBP van meer dan €223 miljard. Indien België op hetzelfde niveau zou wensen te staan op basis van ons BBP (€476 miljard), zou het over 139 VTE's moeten beschikken.

Groote toezichthoudende autoriteit in functie van het bruto binnenlands product - 2020 | EU-lidstaten

Figuur 3: vergelijking van het aantal medewerkers van de EU-TA's per miljard EUR BBP.

Wanneer deze vergelijking wordt uitgelicht voor de vijf geselecteerde lidstaten bevindt België zich in een gelijkaardige positie. In de steekproef voor alle EU-lidstaten bevindt België zich in het eerste kwartiel. In de steekproef van de vijf geselecteerde landen staat ze op de vierde positie.

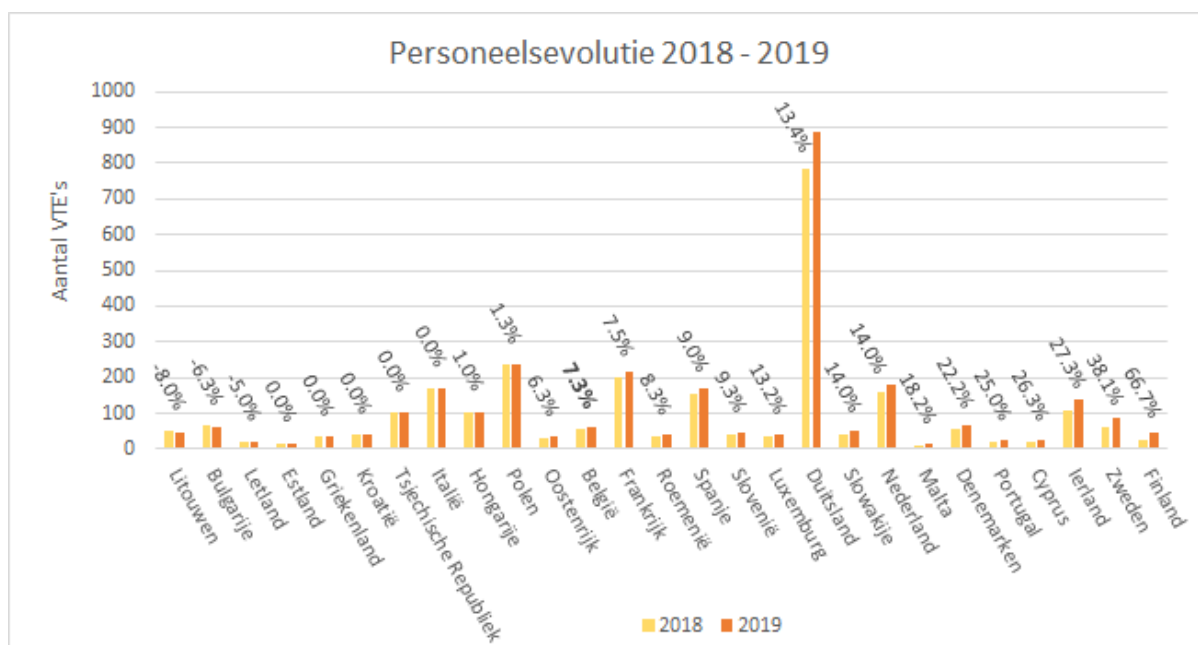

Figuur 4: aantal medewerkers⁸ per miljard BBP⁹ in 2020 van vijf EU-TA's

⁸ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

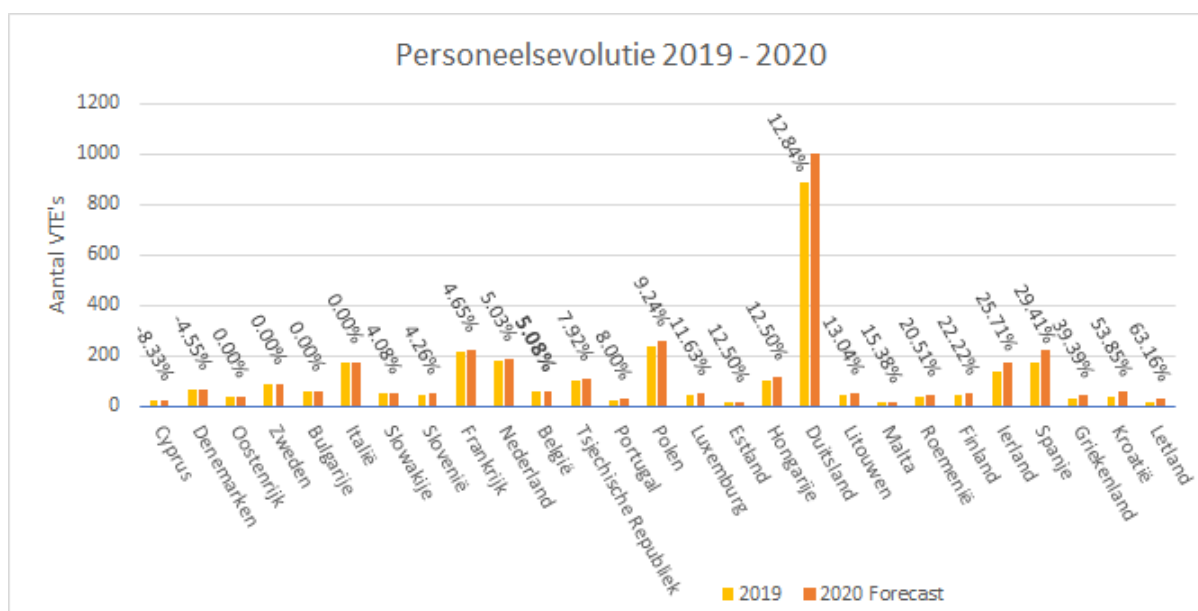
⁹ Eurostat, Gross domestic product at market prices.

Vergelijking 2: Groei in personeel van toezichhoudende autoriteiten

Figuur 5: evolutie van het personeel tussen 2018 en 2019 van de EU-TA's¹⁰

In de periode 2018-2019 werven 19 van de 27 lidstaten extra personeel aan. Zuiver qua absoluut aantal nieuw aangeworven medewerkers staat België daarmee op de 12de plaats. Op vlak van percentuele groei staat België met 7,3% echter op de 16de plaats. Concreet betekent dit dat hoewel de GBA extra personeel aanwerft, ze dit in verhouding trager doet dan de meerderheid van de andere lidstaten. In absolute aantallen staat de GBA met 62 VTE's in 2019 precies in het midden de rangschikking.

Figuur 6: evolutie van het personeel tussen 2019 en 2020 van de EU-TA's¹¹

¹⁰ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

¹¹ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

Wanneer we naar de forecast van 2020 kijken, vertraagt de groei voor de GBA verder, zowel in percentage (Van 7,3% naar 5,1%) als in vergelijking met de andere EU-lidstaten (17de plaats onder de EU-TA's op vlak van groei). In absolute cijfers staat België nog steeds op de 12de plaats.

Wanneer we hier de vergelijking maken in verhouding tot de 6 toegewezen extra medewerkers in 2020 en de eventuele 6 extra medewerkers in 2021 komen we tot de volgende conclusies:

- In deze forecast wordt uitgegaan van het scenario dat België de toegewezen 6 VTE's voor 2021 effectief kan aanwerven.
- Indien de GBA voor 2021 de in 2020 reeds verkregen 6 VTE's zou verliezen, zou ze daarmee de meest negatieve groei optekenen binnen de Europese Unie. Momenteel plannen enkel Denemarken en Cyprus hun aantal medewerkers te reduceren.
- Indien de GBA voor 2021 de voorziene 6 VTE's niet zou krijgen, maar de 6 VTE's uit 2020 mag behouden, zou ze hiermee op een gedeelde derde laatste plaats met Bulgarije, Oostenrijk en Zweden komen. Dit zou bovendien de relatieve achterstand enkel vergroten.

Om als de groeimediaan van de EU-lidstaten te kunnen dienen, zou de GBA begin 2020 in totaal 65 VTE's moeten tellen. Door een aantal snelle groeiers ligt de mediaan lager dan het gemiddelde voor de referentieperiode, respectievelijk 9,27% en 12,79%.

Deze tragere groei staat in sterk contrast met enkele objectieve evoluties in de werklust en verantwoordelijkheden van de GBA:

- De diversificatie van de activiteiten¹²
- De nood om nieuwe opgelegde diensten en bevoegdheden te operationaliseren en op te schalen¹³
- Het effectiever, efficiënter en zichtbaarder maken van bestaande diensten en bevoegdheden¹⁴
- De algemene verwachting dat het aantal adviesaanvragen, klachten, inspecties en geschillenbeslechtingen zullen stijgen door toedoen van de toenemende digitalisering en dataverwerking bij organisaties.

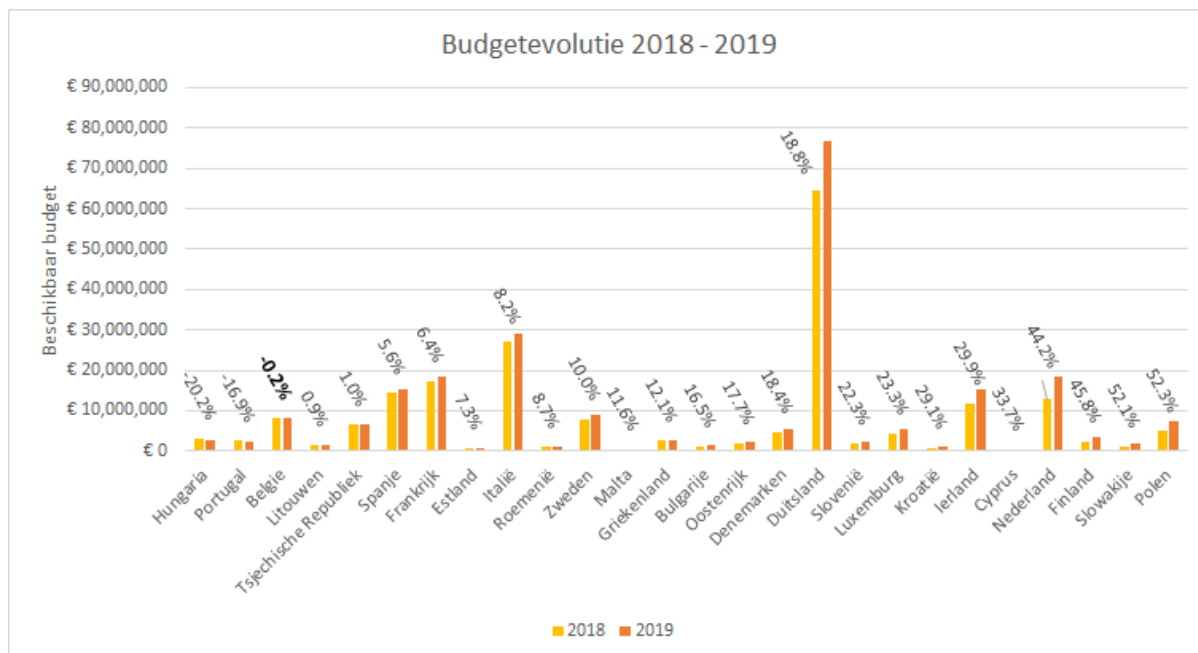
¹² In 2018 kwamen er enkele belangrijke bevoegdheden bij.

¹³ Bijvoorbeeld de bevoegdheden inzake certificering, gedragscodes of voorafgaande consultaties bij gegevensbeschermingseffectbeoordelingen.

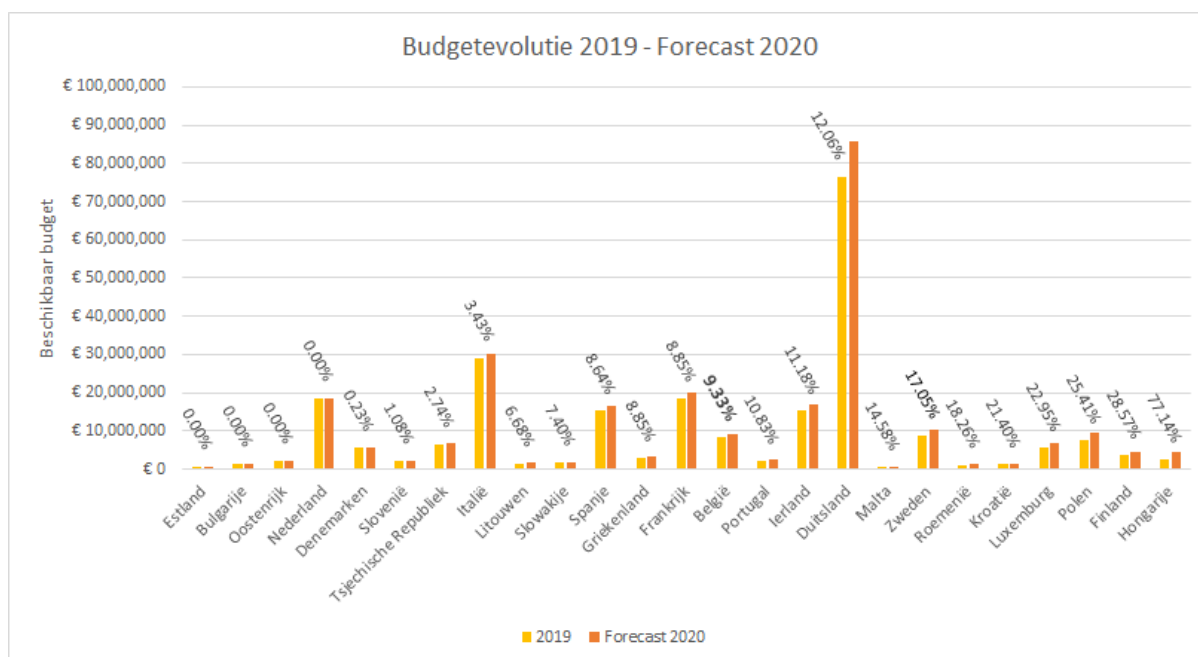
¹⁴ Bijvoorbeeld het opbouwen van ervaring in audit- en IT-controles bij inspecties, internationale samenwerkingen met andere TA's of andere bevoegde overheden en het performanter maken van portalen en kanalen voor burgers en ondernemingen.

Vergelijking 3: Budgetbenchmark van toezichhoudende autoriteiten

In onderstaande tabellen werden de EU-lidstaten gerangschikt van traagste naar snelste groeiers.

Figuur 7: evolutie van het budget tussen 2018 en 2019 van de EU-TAs¹⁵

Figuur 8: evolutie van het budget tussen 2019 en 2020 van de EU-TA's¹⁶

In de periode 2018-2019 krimpt het budget van de GBA. In absolute cijfers staat België in 2018 op de 7de plaats, maar valt terug naar de 8ste plaats in 2019, hiermee plaats wisselend met Zweden.

¹⁵ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

¹⁶ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

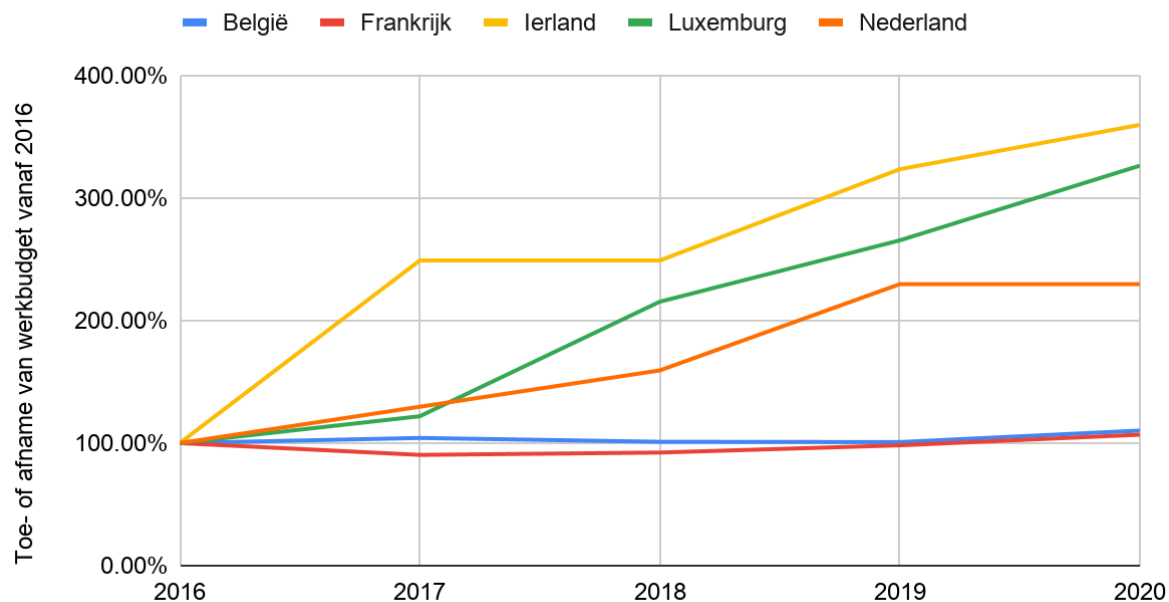
Wanneer we met de forecast van 2020 vergelijken wordt België ingehaald door Polen en valt daarmee verder terug naar de 9de plaats binnen rangschikking.

De trend in vergelijking met de andere EU-TA's op vlak van percentuele groei is nog negatiever. Met een gemiddelde groei van 4,54% in de laatste twee jaar staat België op de 22ste plaats. Indien niet bijkomend geïnvesteerd wordt, kan verwacht worden dat het Belgische budget zal blijven zakken in verhouding met de andere TA's De gemiddelde jaarlijkse groei binnen de EU is 15,62%, de mediaan 12,40%.

In absolute cijfers: om als groeimediaan van de EU-TA's te kunnen dienen, zou de GBA voor 2020 over een budget moeten beschikken van € 10.381.540.

Vergelijking 4: Budgetgroei 2016-2020 van toezichhoudende autoriteiten

Budgetevolutie 2016 - 2020 | selectie

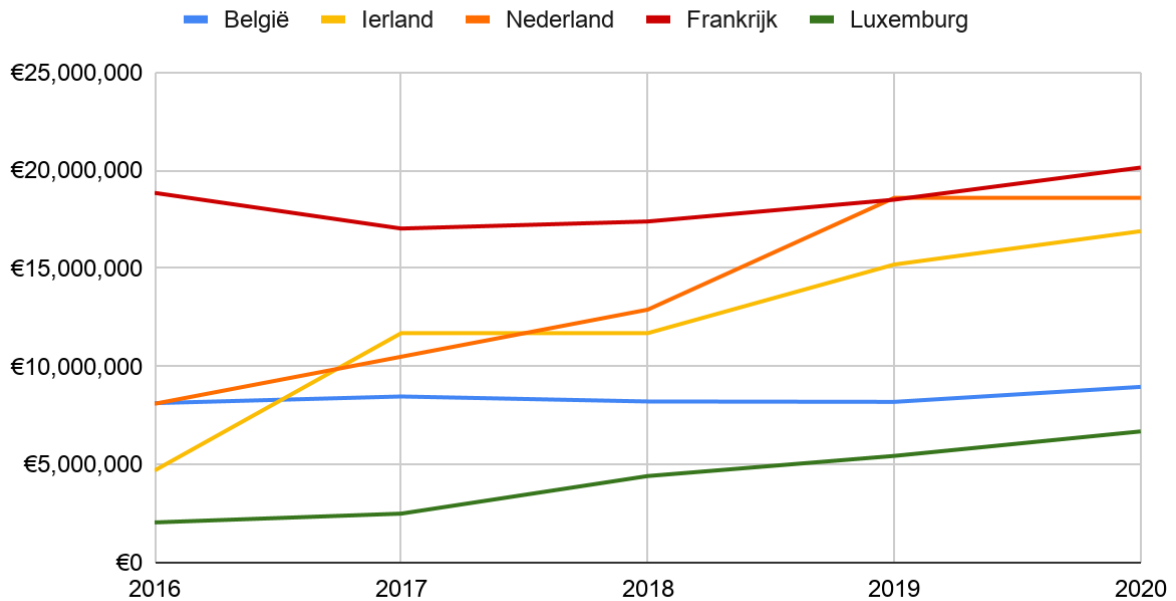
Figuur 9: evolutie van het budget van 2016 tot 2020 in percentage van 5 geselecteerde EU-TA's¹⁷

Bovenstaande grafiek illustreert de verschillen qua groei in het werkbudget van de Franse, Ierse, Nederlandse, Luxemburgse en Belgische toezichhoudende autoriteiten.¹⁸ Er kan vastgesteld worden dat in de voorbije 4 jaar het Belgisch budget nagenoeg stagneerde tot 2019 om in 2020 een lichte stijging met 10% op te tekenen. Hieronder kan u dezelfde waarden zien in absolute getallen.

¹⁷ Voor 2016 - 2020: EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

¹⁸ Er werd gekozen om met deze vier landen te vergelijken op basis van het Strategisch Plan 2020 – 2025. PwC beschikt over cijfers van de andere 22 EU-lidstaten, maar dit zou de grafiek onoverzichtelijk maken.

Budgetevolutie 2016 - 2020 in absolute getallen | selectie

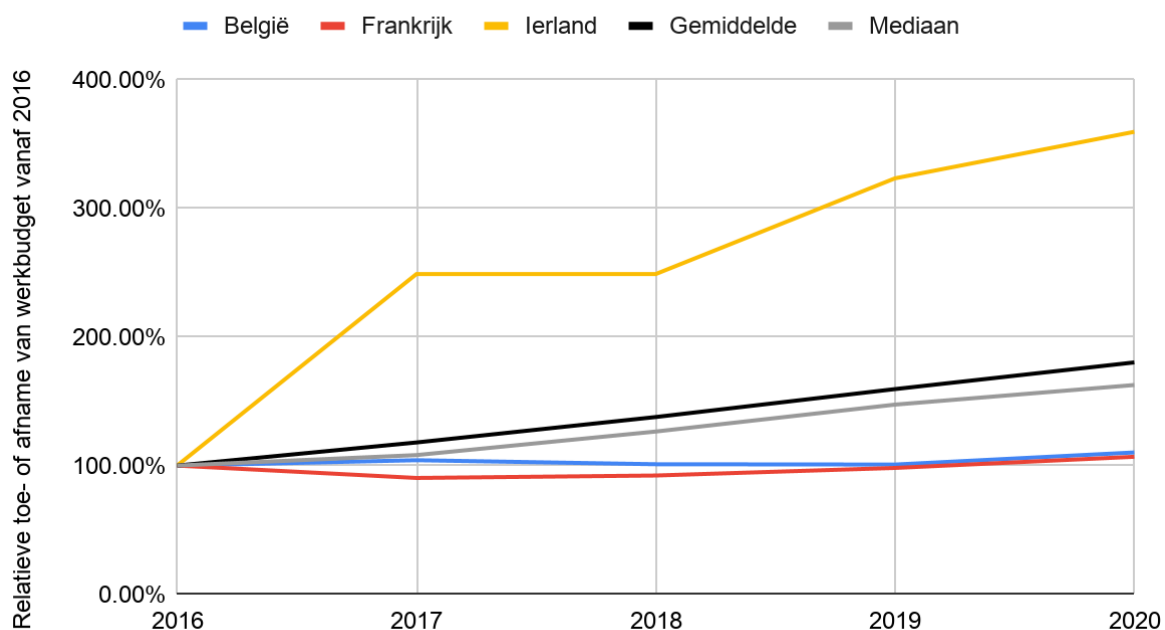

Figuur 10: evolutie van het budget van 2016 tot 2020¹⁹ van 5 geselecteerde EU-TA's in absolute getallen

In beide grafieken kan vastgesteld worden dat de Nederlandse AP, de Luxemburgse CNPD en vooral de Ierse DPC een veel sterkere groei kenden van hun budget. We zagen deze stijgende trend reeds weerspiegeld in de voorgaande Vergelijkingen. Enkel de Franse CNIL kende een daling in haar werkbudget in 2017 en zou pas in 2019 haar oorspronkelijke budget overstijgen. Opvallend is de gestadige, relatief snelle stijging van de Luxemburgse budgetten. Met een bevolking van ongeveer een half miljoen inwoners beschikt de CNPD in 2020 over bijna 75% van de hoeveelheid financiële middelen als de GBA.

¹⁹ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

Budgetevolutie 2016 - 2020 kerncijfers EU

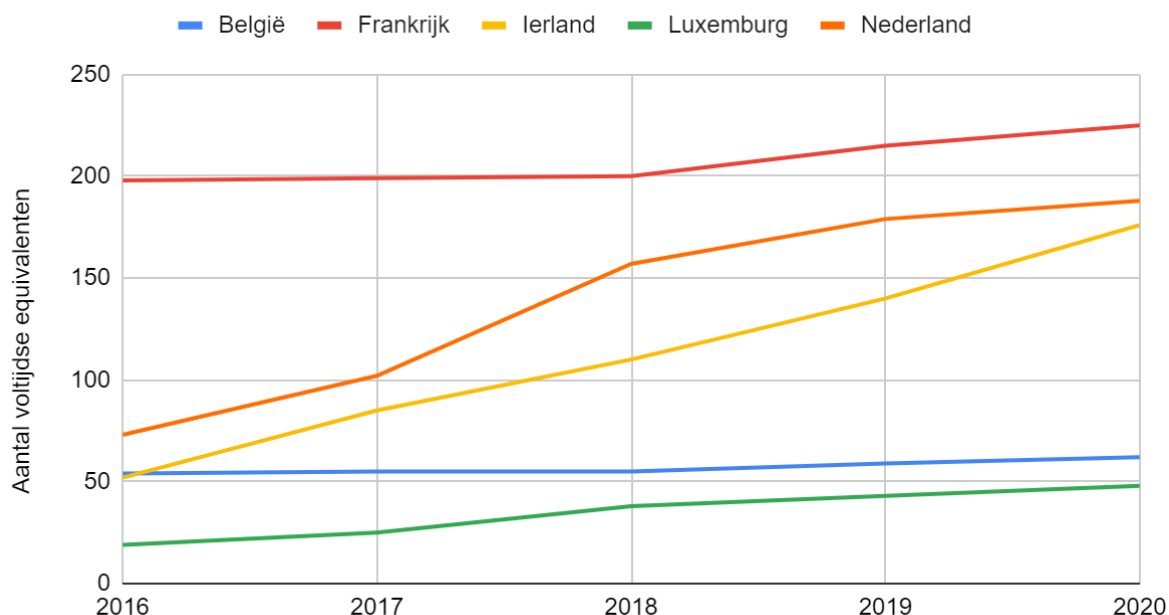
Figuur 11: evolutie qua relatieve groei van het budget van 2016 tot 2020²⁰ van België, Ierland (snelste stijger), Frankrijk (traagste stijger), EU-gemiddelde en EU-mediaan

Wanneer er vergeleken wordt met alle EU lidstaten kan een gelijkaardige tendens waargenomen worden. De EU-toezichthoudende autoriteiten kenden voor de periode van 2016 tot 2020 een gemiddelde stijging in het werkbudget van 80,23%, de mediaan ligt op een stijging van 62,65%. België stijgt slechts met 10,2% over dezelfde referentieperiode. Indien België als de mediaan in deze rangschikking wil dienen, zou het in 2020 over een jaarbudget dienen te beschikken van € 13 228 000. Deze cijfers bevestigen verder de eerdere bevindingen dat België in vergelijking met de andere EU-lidstaten door een vertraagde groei in middelen verder achterop raakt.

²⁰ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

Vergelijking 5: Personeelsgroei 2016 tot 2020 van toezichhoudende autoriteiten

Personeelsevolutie 2016 - 2020 in absolute getallen | selectie

Figuur 12: groei in absolute aantallen van het aantal medewerkers van 2016 tot 2020²¹ van 5 geselecteerde EU-TA's

Hierboven wordt de groei in absolute aantallen medewerkers van de Franse, Ierse, Nederlandse, Luxemburgse en Belgische toezichhoudende autoriteiten weergegeven.²² Gedurende de referentieperiode zien we dat de Ierse DPC en de Nederlandse AP een sterke, lineaire stijging kenden. In dezelfde periode kende Luxemburg met de CNPD een verdubbeling van haar effectieven, waarmee ze in 2020 qua grootte vergelijkbaar wordt met België in 2018. België en Frankrijk (CNIL) bleven van 2016 tot 2018 nagenoeg gelijk, en hoewel beide landen vanaf dan bijkomende effectieven aanwierven, gebeurde dat in Frankrijk, in absolute aantallen tenminste, sterker.

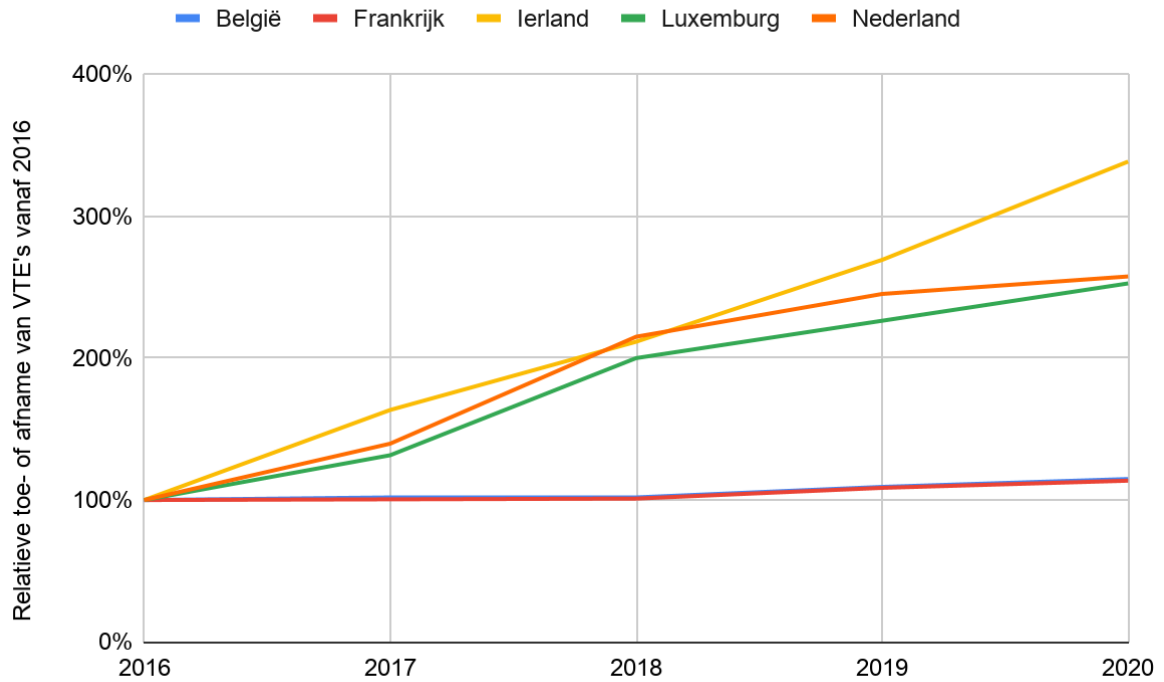
Een visualisatie qua groei in procenten uitgedrukt, vertrekkende van 100% in 2016, toont ons dat de relatieve aanwas van de Franse en Belgische TA's exact gelijk loopt. Op onderstaande grafiek is het groeiverschil met de AP, CNPD en vooral de DPC nog duidelijker.

Wanneer er vergeleken wordt met alle EU lidstaten kan een gelijkaardige tendens waargenomen worden. De EU-toezichhoudende autoriteiten kenden voor de periode van 2016 tot 2020 een gemiddelde stijging in het personeelsbestand van 60,53%, de mediaan ligt op een stijging van 47,83%. België stijgt slechts met 14,81% over dezelfde referentieperiode.

²¹ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

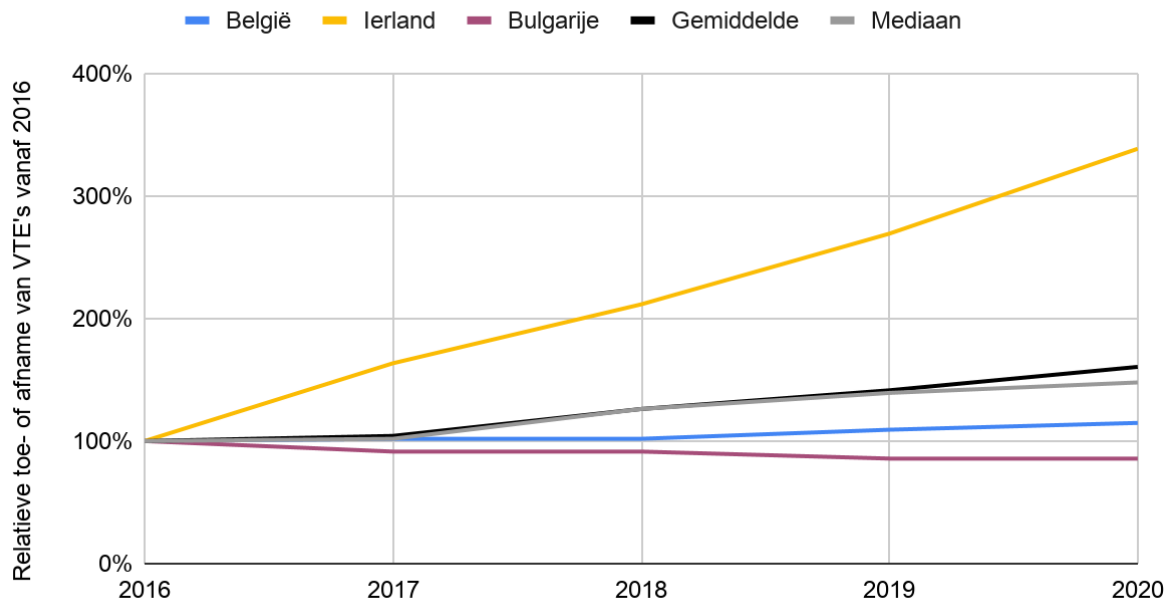
²² Er werd gekozen om met deze vier landen te vergelijken op basis van het Strategisch Plan 2020 – 2025. PwC beschikt over cijfers van de andere 22 EU-lidstaten, maar dit zou de grafiek onoverzichtelijk maken.

Personeelsevolutie 2016 - 2020 | selectie

Figuur 13: evolutie qua relatieve groei van aantal medewerkers van 2016 tot 2020²³ van 5 geselecteerde EU-TA's

Personeelsevolutie 2016 - 2020 | kerncijfers EU

Figuur 14: evolutie qua relatieve groei van aantal medewerkers van 2016 tot 2020²⁴ van België, Ierland (snelste stijger), Bulgarije (traagste stijger), EU-gemiddelde en EU-mediaan

²³ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

²⁴ Idem

Conclusie

Hoewel zowel budgettair als op vlak van werving de GBA groeit, doet ze dit trager dan de toezichhoudende autoriteiten van de meeste andere EU-lidstaten. Daardoor zakt ze in het algemeen verder af in vergelijking met de andere EU-lidstaten.

De meest significante resultaten noteren we wanneer naar het aantal medewerkers gekeken wordt, ongeacht of dit vergeleken wordt met het inwonersaantal of het BBP, waarbij België beduidend lager scoort dan de meeste andere EU-lidstaten. Dit wordt versterkt door de tragere groei in personele middelen bij de GBA in vergelijking met de meerderheid van de andere toezichhoudende autoriteiten.

De trend zet zich verder op vlak van budget waar, door de relatief tragere groei van middelen, België verder achterop raakt in vergelijking met de andere Europese toezichhoudende autoriteiten.

Aanbevelingen op vlak van relevante benchmarks

Zowel bij de vergelijking van financiële als personele middelen komen steeds dezelfde vragen naar boven. De antwoorden daarop zouden de lidstaten in staat stellen om de productiviteit en verdeling van middelen op een kritische manier in vraag te stellen. Het ontbreken van deze informatie maakt een vergelijking op vlak van productiviteit onmogelijk.

Takenpakketten van de TA's

De oprichting, de bevoegdheden en werking van de toezichhoudende autoriteiten worden voorzien in Hoofdstuk VI van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Deze bepalingen werden echter verder geconcretiseerd op nationaal niveau, in België door de Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Dat maakt dat er verschillen kunnen zijn in de effectieve werking, het beheer en de operationele processen binnen een toezichhoudende autoriteit, en dus ook op de budgetten en effectieven die hiervoor nodig zijn. Hoewel we in de bovenstaande benchmarkvergelijkingen konden vertrekken van objectieve data, is verder diepte-onderzoek in de taken van de TA's nodig om verdere inzichten te kunnen krijgen.

Dit kan de TA's alle EU-lidstaten helpen om op een nog meer uniforme manier te werken en de adoptie van best practices in de combinatie van de diverse takenpakketten.

Welk percentage van de financiële en personele middelen gaat naar welke taak?

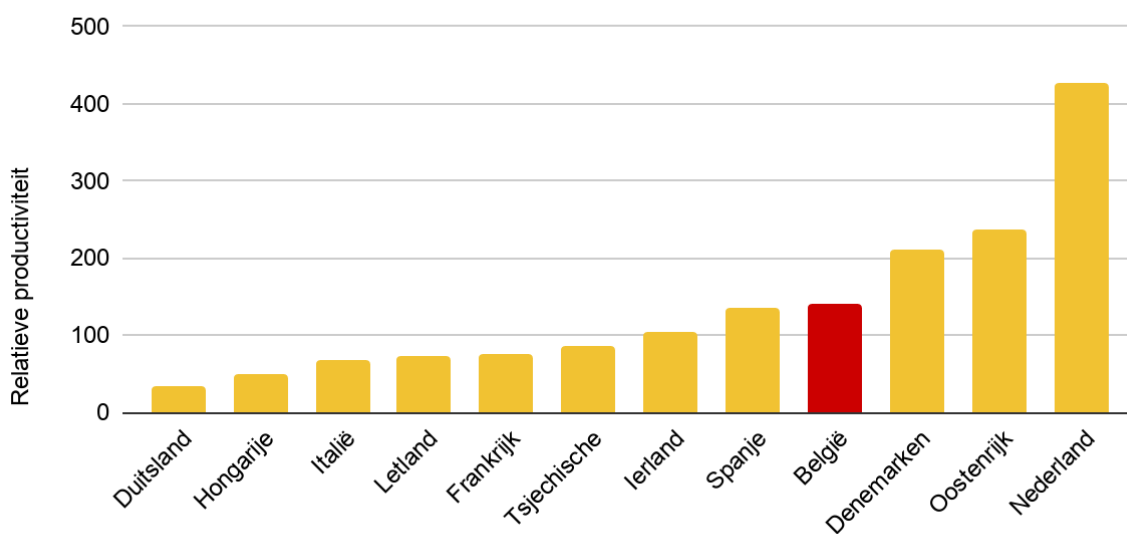
Hier gaat het specifiek in de verschillen in workload tussen de TA's, veroorzaakt door de nationale realiteit. Denk hierbij aan de inbedding van sociale zetels van grote internationale organisaties. Andere verschillen kunnen gevonden worden in lokale culturele verschillen in privacy en aangiftebereidheid, relaties met landen buiten de EU en zelfs politieke en economische stabiliteit. Ook verschillen in complexiteit en duurtijd van werkingsprocedures, zoals bijvoorbeeld die voor de Geschillenkamer, beïnvloeden de hoeveelheid middelen die nodig zijn om een specifieke taak uit te voeren.

Een benchmarkoefening over hoe de beschikbare financiële en personele middelen verspreid worden over het bestaande takenpakket kan dus heel veel inzicht bieden in verschillen in werkingsmiddelen, investeringsbereidheid en productiviteit tussen de EU-lidstaten. Een verregaande analyse per TA met een uniforme meet- en registratiemethodiek en een geüniformiseerde matrix zal andere manieren van vergelijking en bijkomende inzichten mogelijk te maken.

Ter illustratie: relatieve productiviteitsmeting op basis van bestaande cijfers

Vandaag hebben we enkel cijfers over het aantal klachten, datalek meldingen en adviesvragen die een aantal EU-lidstaten reeds publiceerden over 2019. Op basis van deze cijfers werd een eerste 'relatieve productiviteitsvergelijking' uitgevoerd. Met 'relatieve productiviteit' wordt het coëfficiënt bedoeld van de workload van een lokale gegevensbeschermingsautoriteit met het aantal voltijdsequivalenten²⁵.

Relatieve productiviteit o.b.v. aantal klachten, datalek meldingen en adviesvragen in functie van het aantal VTE's

Figuur 15: illustratieve vergelijking van de relatieve productiviteit op basis van ontvangen klachten, meldingen van datalekken en adviesaanvragen²⁶ in functie van het aantal VTE's²⁷.

De voormelde cijfers geven echter geen volledig representatief of objectief beeld van de actuele situatie.

Om een correcte vergelijking te kunnen maken is het vooreerst belangrijk om een eenduidige definitie te hanteren van het begrip 'workload'. In de grafiek hierboven werd rekening gehouden met cijfers die voor alle bovenstaande landen reeds beschikbaar waren voor 2019²⁸²⁹. Concreet wordt er rekening gehouden met:

- Het aantal adviesaanvragen
- Het aantal gemelde datalekken
- Het aantal klachten

Bij bovenstaande cijfers dient er echter rekening mee gehouden te worden dat de verantwoordelijkheden van een toezichhoudende autoriteit veel ruimer zijn dan enkel het behandelen van adviesaanvragen, gemelde datalekken en klachten. Om een accurate vergelijking te maken dient er ook rekening gehouden te worden met taken die moeilijker te kwantificeren zijn zoals bijv.:

²⁵ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

²⁶ Jaarverslag 2019 van de Italiaanse, Letse, Franse, Ierse, Belgische en Nederlandse toezichhoudende autoriteiten.

²⁷ EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020.

²⁸ Idem

²⁹ Diverse jaarrapporten van de lokale TA's

- het bevorderen van de bekendheid met en het inzicht in de risico's, regels, waarborgen en rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens voor betrokkenen, en de verantwoordelijkheden van verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers;
- het opstellen van de lijst van de verwerkingsactiviteiten die een impactanalyse met betrekking tot de gegevensbescherming vereisen;
- de samenwerking met andere toezichthoudende autoriteiten, onder meer door informatie te delen en wederzijdse bijstand te bieden;
- het onderzoek van klachten over en ernstige aanwijzingen van inbreuken op de wetgeving inzake persoonsgegevens;
- de opvolging van relevante ontwikkelingen met een impact op de bescherming van persoonsgegevens;
- het vaststellen van standaardcontractbepalingen, zoals bedoeld in art. 28 §8 en art. 46 §2 AVG;
- het bevorderen van de opstelling van gedragscodes zoals bedoeld in art. 40 AVG door middel van advies en goedkeuring;
- het bevorderen van de invoering van certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming en van gegevensbeschermings-zegels en -merktekens overeenkomstig art. 42 AVG;
- het opstellen en bekendmaken van de criteria voor de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes en een certificeringsorgaan op grond van art. 41 en art. 43 AVG respectievelijk;
- het goedkeuren van de modelcontractbepalingen en de bindende bedrijfsvoorschriften zoals bedoeld in art. 46 AVG, enz.

Lokale verschillen dienen ook in rekening gebracht te worden. Zo heeft België in vergelijking met andere EU-lidstaten weinig klachten ontvangen. Ierland scoort bijv. veel hoger in dit verband. Dit kan te wijten zijn aan de aanwezigheid van hoofdvestigingen van een aantal grote technologiebedrijven of andere ondernemingen met gegevens-gedreven activiteiten of bedrijfsmodellen (bijv. Dell, Intel, IBM, Facebook, LinkedIn, Twitter en HubSpot in Ierland) waarvoor de Ierse toezichthoudende autoriteit bevoegd is en die een hoger volume aan vragen, klachten of andere interventies vereisen van de Ierse toezichthoudende autoriteit.

Het is op basis van de objectieve cijferinformatie die beschikbaar was tijdens de desk review niet mogelijk om te oordelen of dit het verschil volledig verklaart. Anderzijds zou de Belgische situatie, met de aanwezigheid van een groot aantal internationale organisaties (de EU-instellingen, NAVO) en de Europese zetel van enkele belangrijke multinationals evengoed voor 'Ierse' cijfers kunnen zorgen. Dit is echter niet het geval, en de verklaring hiervoor dient verder onderzocht te worden. Een voorbeeldhypothese is dat de cijfers sterk beïnvloed worden door een klein aantal belangrijke databreachcasussen en dat deze dus niet alleen plaats- maar ook situatiegevoelig zijn. Verder diepteonderzoek is nodig om hier een goede vergelijking te kunnen maken.

De manier waarop lokaal gemeten en gerapporteerd wordt verschilt ook. Er is geen duidelijke vergelijking van wat bijvoorbeeld onder een 'adviesaanvraag' gerekend wordt. Uit onze bevindingen blijkt dat het aantal geschreven aanvragen in bijna alle geanalyseerde landen wordt bijgehouden, maar het is niet duidelijk in welke mate bijv. telefonische aanvragen of aanvragen via sociale media meegerekend werden in de tellingen die beschikbaar zijn. Bij die TA's waar dit onderscheid werd gemaakt was het aantal telefonische aanvragen vaak groter dan aanvragen via email. Er kan echter niet bevestigd worden of telefonische aanvragen bij alle TA's werden bijgehouden.

Wij bevelen aan om deze cijfers als zeer relatief te beschouwen en dit op deze manier mee te nemen in analyses die men hierop wenst te baseren. Verdere uniformisering van de meetmethode tussen de

verschillende lidstaten is nodig om een correct proportioneel gewicht te kunnen geven aan al deze taken binnen de totale productiviteitsberekening. Tot op heden is een dergelijke analyse nog niet publiek beschikbaar.

Hoe zal het takenpakket van de lokale TA's evolueren?

Het takenpakket van een TA evolueert. Extra bevoegdheden zoals certificering, voorafgaande raadplegingen naar aanleiding van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling, inspecties, sancties en bevordering van de bewustwording enerzijds en de verhoogde samenwerkingsverplichting op Europees niveau anderzijds maken van het takenpakket van een GBA een dynamisch gegeven³⁰.

Een jaarlijks recurrente overzichtsstudie over de TA's van alle EU-lidstaten zou bijkomend inzicht verschaffen over de evolutie in elke EU-lidstaat. Het zou mee de lokale verschillen verklaren en zelfs helpen voorspellingen op langere termijn te maken. Het kan TA's helpen om trends in kaart te brengen en gefundeerde keuzes te maken over de eigen koersrichting.

³⁰ Jaarverslag GBA 2019

Bronnen

Jaarverslagen

- Gegevensbeschermingsautoriteit, Jaarverslag 2019
- Commission Nationale de l'Information et des Libertés, Rapport d'activité 2019
- Data Protection Commissioner Annual Report 2019
- Garante per la protezione dei dati personali, Relazione 2019
- Autoriteit Persoonsgegevens, Jaarverslag 2019
- Data State Inspectorate, Activity Report 2019

EDPB

- EDPB, Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, 2020

GBA

- GBA, Toelichting begrotingsdocument, 3 december 2019
- Werkdocument EY 2019

Europese Commissie

- Europese Commissie, Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, Gegevensbescherming als pijler van zeggenschap van de burger en de EU-aanpak van de digitale transformatie - twee jaar toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming, 24 juni 2020.
- Multistakeholder Expert Group to support the application of Regulation (EU) 2016/679, Contribution from the Multistakeholder expert group to the Commission 2020 evaluation of the General Data Protection Regulation (GDPR), 17 juni 2020.

Online geraadpleegde bronnen

- Eurostat, Population, geraadpleegd op
- Eurostat, Gross domestic product at market prices, geraadpleegd op <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tec00001>

Lijst van figuren

Figuur 1: vergelijking van het aantal medewerkers van de EU-TA's per miljoen inwoners in 2020.

Figuur 2: vergelijking van het aantal medewerkers van vijf EU-TA's per miljoen inwoners in 2020.

Figuur 3: vergelijking van het aantal medewerkers van de EU-TA's per miljard EUR BBP.

Figuur 4: aantal medewerkers per miljard BBP in 2020 van vijf EU-TA's.

Figuur 5: evolutie van het personeel tussen 2018 en 2019 van de EU-TA's.

Figuur 6: evolutie van het personeel tussen 2019 en 2020 van de EU-TA's.

Figuur 7: evolutie van het budget tussen 2018 en 2019 van de EU-TA's.

Figuur 8: evolutie van het budget tussen 2019 en 2020 van de EU-TA's.

Figuur 9: evolutie van het budget van 2016 tot 2020 in percentage van 5 geselecteerde EU-TA's.

Figuur 10: evolutie van het budget van 2016 tot 2020 van 5 geselecteerde EU-TA's in absolute getallen.

Figuur 11: evolutie qua relatieve groei van het budget van 2016 tot 2020 van België, Ierland (snelste stijger), Frankrijk (traagste stijger), EU-gemiddelde en EU-mediaan.

Figuur 12: groei in absolute aantallen van het aantal medewerkers van 2016 tot 2020 van 5 geselecteerde EU-TA's.

Figuur 13: evolutie qua relatieve groei van aantal medewerkers van 2016 tot 2020 van 5 geselecteerde EU-TA's.

Figuur 14: evolutie qua relatieve groei van aantal medewerkers van 2016 tot 2020 van België, Ierland (snelste stijger), Bulgarije (traagste stijger), EU-gemiddelde en EU-mediaan

Figuur 15: illustratieve vergelijking van de relatieve productiviteit op basis van ontvangen klachten, meldingen van datalekken en adviesaanvragen in functie van het aantal VTE's.

Brondata

Vergelijking 1: Benchmark aantal medewerkers van toezichhoudende autoriteiten

Lidstaten	Aantal inwoners	Miljoen EUR BBP	Aantal VTE's 2020 forecast	Aantal VTE's per miljoen inwoners	Aantal VTE's per miljard EUR BBP
België	11,351,727	476,203	62	5.46	0.13020
Bulgarije	7,101,859	61,240	60	8.45	0.97975
Cyprus	854,802	22,287	22	25.74	0.98712
Denemarken	5,748,769	312,747	63	10.96	0.20144
Duitsland	84,030,234	3,449,050	1002	11.92	0.29051
Estland	1,315,635	28,112	18	13.68	0.64030
Finland	5,503,297	240,556	55	9.99	0.22864
Frankrijk	66,989,083	2,425,708	225	3.36	0.09276
Griekenland	10,768,193	183,416	46	4.27	0.25080
Hongarije	9,797,561	146,062	117	11.94	0.80103
Ierland	4,904,226	356,051	176	35.89	0.49431
Italië	60,589,445	1,789,747	170	2.81	0.09499
Kroatië	4,154,213	54,238	60	14.44	1.10624
Letland	1,950,116	30,463	31	15.90	1.01763
Litouwen	2,847,904	48,797	52	18.26	1.06564
Luxemburg	590,667	63516	48	81.26	0.75572
Malta	460,297	13,390	15	32.59	1.12024
Nederland	17,081,507	810,247	188	11.01	0.23203
Oostenrijk	8,772,865	397,575	34	3.88	0.08552
Polen	37,972,964	532,329	260	6.85	0.48842
Portugal	10,309,573	213,301	27	2.62	0.12658
Roemenië	19,644,350	223,337	47	2.39	0.21044
Slovenië	2,065,895	48,392	49	23.72	1.01256
Slowakije	5,435,343	93,865	51	9.38	0.54333
Spanje	46,528,966	1,244,772	220	4.73	0.17674
Tsjechische Republiek	10,578,820	223,945	109	10.30	0.48673
Zweden	9,905,153	474,194	87	8.78	0.18347

Vergelijking 2: Groei in personeel van toezichhoudende autoriteiten

Lidstaten	2018	2019	2020 Forecast
België	55	59	62
Bulgarije	64	60	60
Cyprus	19	24	22
Denemarken	54	66	63
Duitsland	783	888	1002
Estland	16	16	18
Finland	27	45	55
Frankrijk	200	215	225
Griekenland	33	33	46
Hongarije	103	104	117
Ierland	110	140	176
Italië	170	170	170
Kroatië	39	39	60
Letland	20	19	31
Litouwen	50	46	52
Luxemburg	38	43	48
Malta	11	13	15
Nederland	157	179	188
Oostenrijk	32	34	34
Polen	235	238	260
Portugal	20	25	27
Roemenië	36	39	47
Slovenië	43	47	49
Slowakije	43	49	51
Spanje	156	170	220
Tsjechische Republiek	101	101	109
UK	505	680	714
Zweden	63	87	87

Vergelijking 3: Budgetbenchmark van toezichhoudende autoriteiten

EN

Vergelijking 4: Budgetgroei 2016-2020 van toezichhoudende autoriteiten

Overzicht beschikbare budgetten voor de toezichhoudende autoriteiten van de 27 EU lidstaten, voor de jaren 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 (voorspelling EDPB).

Lidstaten	2016	2017	2018	2019	2020
België	€8,132,800	€8,472,000	€8,217,300	€8,197,400	€8,962,200
Frankrijk	€18,853,380	€17,035,799	€17,395,563	€18,506,734	€20,143,889
Ierland	€4,700,000	€11,700,000	€11,700,000	€15,200,000	€16,900,000
Luxemburg	€2,050,922	€2,499,348	€4,415,419	€5,442,416	€6,691,563
Nederland	€8,100,000	€10,500,000	€12,900,000	€18,600,000	€18,600,000
Bulgarije	€1,167,279	€1,252,665	€1,242,439	€1,446,956	€1,446,956
Denemarken	€2,792,078	€2,793,887	€4,740,039	€5,610,128	€5,623,114
Duitsland	€51,671,540	€56,790,875	€64,496,694	€76,599,800	€85,837,500
Estland	€699,821	€699,821	€699,482	€750,331	€750,331
Finland	€1,800,000	€1,900,000	€2,400,000	€3,500,000	€4,500,000
Griekenland	€2,068,000	€2,380,000	€2,541,000	€2,849,000	€3,101,000
Hongarije	€1,737,879	€1,946,364	€3,138,226	€2,505,152	€4,437,576
Italië	€19,889,832	€21,061,842	€26,927,498	€29,127,273	€30,127,273
Kroatië	€735,600	€844,000	€896,700	€1,157,300	€1,405,000
Litouwen	€1,058,000	€1,077,000	€1,469,000	€1,482,000	€1,581,000
Malta	€340,000	€380,000	€430,000	€480,000	€550,000
Oostenrijk	€1,403,000	€1,765,000	€1,939,000	€2,282,000	€2,282,000
Polen	€4,526,315	€4,895,470	€4,929,757	€7,506,345	€9,413,381
Portugal	€1,285,000	€2,785,000	€2,588,000	€2,152,000	€2,385,000
Roemenië	€1,068,243	€920,016	€1,015,245	€1,103,388	€1,304,813
Slovenië	€1,335,457	€1,459,748	€1,833,400	€2,242,236	€2,266,485
Slowakije	€1,174,554	€1,236,279	€1,138,252	€1,731,419	€1,859,514
Spanje	€14,101,070	€14,101,070	€14,384,376	€15,187,680	€16,500,000
Tsjechische Republiek	€5,933,043	€6,247,455	€6,473,781	€6,541,288	€6,720,533
Zweden	€4,500,000	€5,100,000	€8,000,000	€8,800,000	€10,300,000

Overzicht relatieve stijging in budgetten voor de toezichhoudende autoriteiten van de 27 EU lidstaten, voor de jaren 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 (voorspelling).

Lidstaten	2016	2017	2018	2019	2020
België	100.00%	104.17%	101.04%	100.79%	110.20%
Frankrijk	100.00%	90.36%	92.27%	98.16%	106.84%
Ierland	100.00%	248.94%	248.94%	323.40%	359.57%
Luxemburg	100.00%	121.86%	215.29%	265.36%	326.27%
Nederland	100.00%	129.63%	159.26%	229.63%	229.63%
Bulgarije	100.00%	107.31%	106.44%	123.96%	123.96%
Denemarken	100.00%	100.06%	169.77%	200.93%	201.40%
Duitsland	100.00%	109.91%	124.82%	148.24%	166.12%
Estland	100.00%	100.00%	99.95%	107.22%	107.22%
Finland	100.00%	105.56%	133.33%	194.44%	250.00%
Griekenland	100.00%	115.09%	122.87%	137.77%	149.95%
Hongarije	100.00%	112.00%	180.58%	144.15%	255.34%
Italië	100.00%	105.89%	135.38%	146.44%	151.47%
Kroatië	100.00%	114.74%	121.90%	157.33%	191.00%
Litouwen	100.00%	101.80%	138.85%	140.08%	149.43%
Malta	100.00%	111.76%	126.47%	141.18%	161.76%
Oostenrijk	100.00%	125.80%	138.20%	162.65%	162.65%
Polen	100.00%	108.16%	108.91%	165.84%	207.97%
Portugal	100.00%	216.73%	201.40%	167.47%	185.60%
Roemenië	100.00%	86.12%	95.04%	103.29%	122.15%
Slovenië	100.00%	109.31%	137.29%	167.90%	169.72%
Slowakije	100.00%	105.26%	96.91%	147.41%	158.32%
Spanje	100.00%	100.00%	102.01%	107.71%	117.01%
Tsjechische Republiek	100.00%	105.30%	109.11%	110.25%	113.27%
Zweden	100.00%	113.33%	177.78%	195.56%	228.89%

Illustratie: Vergelijking van de relatieve productiviteit van de toezichhoudende autoriteiten

Lidstaten	Aantal ontvangen klachten, datalek meldingen en adviesaanvragen	VTE's
België	8769	62
Denemarken	13886	66
Duitsland	29073	888
Frankrijk	16424	215
Ierland	14581	140
Italië	11707	170
Letland	1405	19
Nederland	76310	179
Oostenrijk	8041	34
Spanje	23129	170
Tsjechische Republiek	8561	101